

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta BiH – prečišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH, na 19. redovnoj sjednici održanoj 26. januara 2022. godine, usvaja

**ZAKON
O SOCIJALNOM PREDUZETNIŠTVU
BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE**

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

**Član 1
(Predmet zakona)**

Zakonom o socijalnom preduzetništvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Zakon) uređuju se definicije, ciljevi, načela, primjena drugih propisa, status i registar socijalnih preduzeća, uslovi za sticanje statusa socijalnog preduzeća, postupak sticanja statusa socijalnog preduzeća i prestanak poslovanja socijalnog preduzeća, podrška razvoju socijalnog preduzetništva, nadzor i druga pitanja od značaja za socijalno preduzetništvo i socijalna preduzeća u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt).

**Član 2
(Definicije)**

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- Socijalna ekonomija označava dio ekonomije koji nema isključivo za cilj ostvarivanje profita za vlasnika kapitala, nego i koristi za širu društvenu zajednicu i društvene grupe, te može da uključuje različite oblike ekonomskih i neekonomskih subjekata kao što su zadruge, preduzeća, udruženja, fondacije ili druga pravna lica;
- Socijalno preduzetništvo je organizovana privredna djelatnost koja se vrši na tržišnom principu radi ispunjavanja društvenog cilja, odnosno stvaranja inovativnih mogućnosti za rješavanje socijalnih, zdravstvenih, kulturnih, ekonomskih, ekoloških ili drugih društvenih izazova pojedinih grupa građana ili šire društvene zajednice, kao i sprečavanja nastajanja i otklanjanja posljedica društvene isključenosti i jačanja društvene solidarnosti i kohezije.

**Član 3
(Cilj)**

Socijalno preduzetništvo ima za cilj da prepozna i riješi društveni problem radi ostvarenja održivog ekonomskog i društvenog rasta i razvoja Distrikta.

**Član 4
(Primjena drugih propisa)**

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine i Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI – SOCIJALNO PREDUZEĆE

Član 5 (Principi)

Razvoj socijalnog preduzetništva zasniva se na sljedećim principima:

- a) nediskriminacije koja podrazumijeva ravnopravan pristup ostvarivanju prava i ispunjavanju obaveze koji isključuje diskriminaciju po bilo kom osnovu i u bilo kojoj fazi kreiranja, razvoja i podrške socijalnom preduzetništvu,
- b) uključenosti i transparentnosti što podrazumijeva učešće zainteresovane strane u kreiranju politike i strateškog pravca razvoja socijalnog preduzetništva, a svi podaci, rezultati i ocjene efekata podrške socijalnim preduzećima su transparentni i dostupni javnosti,
- c) tržišne konkurenциje što znači da se privredni subjekat podstiče na međusobno takmičenje na tržištu ostvarujući bolje poslovno djelovanje kao rezultat konkurentskog pritiska drugih aktera s ciljem slobodne i poštene konkurenциje,
- d) jednakе mogućnosti što znači da se osjetljivim i na drugi način ugroženim grupama stanovništva pružaju jednakе mogućnosti za poboljšanje svoga položaja i otklanjanje posljedica društvene isključenosti,
- e) socijalne inkluzije što znači da lice koje je u riziku od siromaštva i društvene isključenosti, dobije mogućnost i sredstva koja su potrebna za učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu, radi zadovoljavanja životnog standarda koji je prihvatljiv u društvu u kojem žive,
- f) zaštite životne sredine što znači da socijalno preduzeće u ostvarivanju svojih ciljeva u zajednici doprinosi zaštiti i očuvanju životne sredine,
- g) ravnomjernosti razvoja što znači da je razvoj socijalnog preduzetništva u funkciji bržeg ekonomskog razvoja Distrikta,
- h) racionalnosti što znači da su mjere podrške usmjerene ka najefikasnijem načinu otklanjanja društvene isključenosti, na osnovama samoodrživosti i pozitivnog poslovanja socijalnih preduzeća,
- i) zajedničkog djelovanja što znači da javni, privatni i civilni sektor djeluje partnerski, uz međusobnu razmjenu znanja i vještina,
- j) održivog razvoja što znači da je socijalno preduzeće samoodrživi poslovni subjekt koji traži novi način ostvarenja svojih potencijala, funkcionišući kao okvir za održivi rast i razvoj cijelokupne ekonomije i društva, kao i za ostvarenje dodatne društvene vrijednosti i uticaja.

Član 6 (Socijalno preduzeće)

(1) Socijalno preduzeće je pravno lice i osniva se u obliku preduzeća, zadruge, udruženja građana, fondacije, ustanove ili u nekom drugom obliku, u skladu s posebnim propisom, a koje je steklo status socijalnog preduzeća u skladu s ovim zakonom.

(2) Pravno lice čiji je osnivač Distrikt ne može steći status socijalnog preduzeća.

Član 7 (Sticanje statusa socijalnog preduzeća)

- (1) Pravno lice podnosi Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu (u dalnjem tekstu: Odjeljenje) zahtjev za sticanje statusa socijalnog preduzeća (u dalnjem tekstu: zahtjev).
- (2) Uz zahtjev pravno lice podnosi sljedeću dokumentaciju:
- a) izvod iz sudskog registra,
 - b) osnivački akt ili statut,
 - c) godišnji i trogodišnji plan poslovanja,
 - d) ostalu dokumentaciju za koju Odjeljenje smatra da je potrebna prilikom dodjele statusa socijalnog preduzeća, u skladu s ovim zakonom.
- (3) Plan poslovanja iz stava 2 tačke c) ovog člana kao i osnivački akt ili statut podnosioca zahtjeva, sadrži obrazloženje uslova iz člana 8 stava 1 tački c) i d) ovog zakona.

Član 8 **(Uslovi za sticanje statusa socijalnog preduzeća)**

- (1) U svrhu upisa u Registar, Odjeljenje utvrđuje da li podnositelj zahtjeva ispunjava sljedeće uslove, odnosno da li:
- a) je registrovan kao pravno lice;
 - b) ima sjedište na teritoriji Distrikta,
 - c) je osnovano s ciljem ostvarivanja socijalnog uticaja ili rezultata u skladu s ovim zakonom,
 - d) je ograničilo raspodjelu ostvarene neto dobiti u skladu s ovim zakonom.
- (2) Uslove iz stava 1 ovog člana Odjeljenje utvrđuje uvidom u dokumentaciju iz člana 7 ovog zakona.

Član 9 **(Odlučivanje o zahtjevu)**

- (1) O zahtjevu iz člana 7 stava 1 ovog zakona Odjeljenje odlučuje u formi rješenja ili zaključka.
- (2) Zahtjev se odbacuje ako je nepotpun ili nedopušten, ako je podnesen od strane pravnog lica koje ne može steći status socijalnog preduzeća, o čemu se odlučuje zaključkom.
- (3) Zahtjev se odbija ako podnositelj ne ispunjava uslove iz člana 8 ovog zakona, o čemu se odlučuje rješenjem.
- (4) Na odluke iz ovog člana podnositelj zahtjeva ima pravo izjaviti žalbu Apelacionoj komisiji.

Član 10 **(Registar socijalnih preduzeća)**

- (1) Socijalno preduzeće se registruje u posebnom Registru socijalnih preduzeća (u dalnjem tekstu: Registar), koji vodi Odjeljenje.
- (2) Registar sadrži podatke iz člana 7 stava 2 tački a), b), c) i d) ovog zakona koji se dostavljaju prilikom podnošenja zahtjeva u skladu s ovim zakonom.
- (3) Socijalno preduzeće je dužno obavijestiti Odjeljenje o svakoj promjeni podataka koji su upisani u Registar, najkasnije u roku od 15 dana od izvršene promjene.
- (4) Registar se vodi u elektronskom obliku i dostupan je javnosti na internet stranici Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada).
- (5) Vlada, na prijedlog Odjeljenja, donosi odluku kojom propisuje izgled i način vođenja Registra, promjene, brisanje i objavljivanje podataka iz Registra.

Član 11 **(Ostvarivanje socijalnog uticaja ili rezultata)**

Socijalni uticaj ili rezultat socijalno preduzeće može da ostvari na jedan od sljedećih načina:

- a) ukoliko u odnosu na ukupan broj zaposlenih lica, u radnom odnosu ima najmanje 30% (trideset posto) lica koja pripadaju sljedećim kategorijama: lice koje je bilo nezaposленo preko tri godine, lice starije od 50 godina života, dijete poginulog borca, lice s invaliditetom, lice koje ima status ratnog vojnog invalida i demobilisanog borca, civilne žrtve rata, lice koje je bilo žrtva u krivičnom postupku, pripadnik nacionalne manjine, trudnica i samohrani roditelj, žrtva zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, žrtva nasilja u porodici, žrtva trgovine ljudima, lice u stanju socijalne potrebe zbog siromaštva, pretrpljene elementarne nepogode, izbjeglišta, migracije, dugotrajnog liječenja, osuđenog lica, ostalih lica koja spadaju u kategoriju teže zapošljivih u skladu s propisima kojima se uređuje oblast zapošljavanja i propisima kojima se uređuje oblast zdravstvene i socijalne zaštite;
- b) obavljanjem poslova u bilo kojoj registrovanoj klasifikovanoj djelatnosti kojima se ostvaruju društveni ciljevi;
- c) finansiranjem projekta pravnog lica kojim se ostvaruje društveni cilj;
- d) obavljanjem djelatnosti povjerene prenosom javnog ovlaštenja od strane nadležne institucije.

Član 12 (Raspodjela dobiti)

Dobit socijalnog preduzeća namijenjena za isplatu članovima ili vlasnicima kapitala socijalnog preduzeća ne može biti veća od 49% (četrdeset devet posto) neto dobiti.

Član 13 (Demokratsko učešće zaposlenih radnika kod odlučivanja u socijalnom preduzeću)

- (1) Mišljenje zaposlenih radnika se pribavlja prilikom odlučivanja o sljedećim pitanjima:
 - a) raspodjeli neto dobiti socijalnog preduzeća,
 - b) sticanju ili raspolaganju imovinom velike vrijednosti u skladu s propisom kojim se uređuje rad pravnih lica;
 - c) prestanku statusa socijalnog preduzeća.
- (2) Osnivačkim aktom ili statutom socijalnog preduzeća utvrđuje se rok u kojem je neophodno pribaviti mišljenje iz stava 1 ovog člana, kao i postupak njegovog pribavljanja.
- (3) Učešće zaposlenih može se ostvariti putem sindikalnog izjašnjavanja, izjašnjavanja putem savjeta radnika ili na neki drugi način.
- (4) Osnivačkim aktom ili statutom djelokrug učešća zaposlenih radnika socijalnog preduzeća može se proširiti i na učešće u odlučivanju o drugim pitanjima iz poslovanja socijalnog preduzeća.

Član 14 (Informisanje javnosti)

Socijalno preduzeće je dužno da svoj finansijski i poslovni izvještaj i plan, kao i dokumente o organizacionoj i vlasničkoj strukturi, organima upravljanja u socijalnom preduzeću, odluke i druge interne akte socijalnog preduzeća učini dostupnim javnosti putem svoje internet stranice, osim dokumenata koja su poslovna tajna socijalnog preduzeća.

Član 15 (Izvještavanje)

- (1) Socijalno preduzeće je dužno Odjeljenju dostaviti poslovni i finansijski plan i izvještaj, plan reinvestiranja dobiti i druge podatke od značaja za praćenje primjene ovog zakona.

- (2) Socijalno preduzeće u izvještaju iz stava 1 ovog člana navodi ugovor i projekat na osnovu kojeg je ostvarilo pravo na povlastice.
- (3) Plan i izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavljaju se na godišnjem nivou ili vanredno po zahtjevu Odjeljenja.
- (4) Socijalno preduzeće koje ne posluje u skladu s odredbama ovog zakona, Odjeljenje pismeno poziva da svoje poslovanje uskladi sa zakonom.
- (5) Ukoliko socijalno preduzeće ne postupi u skladu sa stavom 4 ovog člana Odjeljenje pokreće proceduru brisanja iz Registra.

Član 16 **(Prestanak statusa socijalnog preduzeća)**

- (1) Status socijalnog preduzeća prestaje:
- a) prestankom rada pravnog lica,
 - b) u slučaju da socijalno preduzeće ne ispunjava uslove propisane članom 8 stavom 1 tačkama b), c) i d) ovog zakona,
 - c) odlukom o prestanku statusa socijalnog preduzeća.
- (2) Socijalno preduzeće može donijeti odluku iz stava 1 tačke c) ovog člana pod uslovom da je realizovalo sve ugovore ili projekte na osnovu kojih je ostvarilo pravo na povlastice, odnosno da organima Distrikta vrati novčana sredstva, kao i drugu imovinu i povlastice dobijene na osnovu tog statusa, na način definisan ugovorom.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana socijalno preduzeće podnosi Odjeljenju zahtjev za prestanak statusa socijalnog preduzeća, u kojem navodi sve podatke o povlasticama koje je ostvarilo u tom statusu.
- (4) Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana socijalno preduzeće dostavlja odluku o prestanku statusa socijalnog preduzeća, kao i drugu materijalnu dokumentaciju iz koje proizilazi da su ispunjeni uslovi predviđeni stavom 2 ovog člana.
- (5) Šef Odjeljenja donosi rješenje o prestanku statusa socijalnog preduzeća i brisanju iz Registra u sljedećim slučajevima:
- a) nakon dobijanja dokaza o nastupanju činjenice iz stava 1 tačke a) ovog člana,
 - b) nakon što utvrdi da socijalno preduzeće ne ispunjava uslove propisane članom 8 stavom 1 tačkama b), c) i d) ovog zakona,
 - c) ako su ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana.
- (6) U slučaju da nisu ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana, šef Odjeljenja donosi rješenje o odbijanju zahtjeva za prestanak statusa socijalnog preduzeća.
- (7) Protiv rješenja iz stavova 5 i 6 ovog člana može se izjaviti žalba Apelacionoj komisiji.

Član 17 **(Uskladivanje poslovanja socijalnog preduzeća)**

- (1) Socijalno preduzeće koje nakon sticanja statusa socijalnog preduzeća ne posluje u skladu s odredbama ovog zakona i ne ispunjava uslove propisane članom 8 stavom 1 tačkama c) i d) ovog zakona, Odjeljenje poziva da uskladi svoje poslovanje u roku koji ne može biti duži od 90 dana.
- (2) Za socijalno preduzeće koje ne uskladi svoje poslovanje u roku iz stava 1 ovog člana šef Odjeljenja donosi rješenje o prestanku statusa i brisanju iz Registra.
- (3) Pravno lice koje je izgubilo status socijalnog preduzeća na način iz stava 2 ovog člana gubi sve povlastice koje su u vezi sa tim statusom i dužno je da vrati organima Distrikta novčana sredstva, kao i drugu imovinu i povlastice dobijene na osnovu tog statusa, na način definisan ugovorom.
- (4) Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana socijalno preduzeće ima pravo izjaviti žalbu Apelacionoj komisiji.
- (5) Odjeljenje na svojoj internet stranici objavljuje rješenje o prestanku statusa i brisanju iz Registra.

Član 18 **(Vijeće za socijalno preduzetništvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine)**

(1) Gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlukom osniva Vijeće za socijalno preduzetništvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vijeće).

(2) Vijeće je nadležno da:

- a) učestvuje u izradi dokumenata socijalnog preduzetništva Distrikta,
- b) analizira stanje socijalnog preduzetništva u Distriktu i Bosni i Hercegovini,
- c) pokreće inicijative i predlaže mјere za unapređenje socijalnog preduzetništva,
- d) promoviše društvenu ekonomiju i socijalno preduzetništvo,
- e) unapređuje dijalog između svih zainteresovanih strana u socijalnom preduzetništvu,
- f) prati trendove u okruženju, Evropskoj uniji i svijetu u vezi sa socijalnom ekonomijom i socijalnim preduzetništvom.

(3) Vijeće čini sedam članova i čine ga predstavnici institucija Distrikta, nevladinog sektora i privrede.

Član 19 **(Povlastice)**

(1) Socijalno preduzeće ima pravo na posebne porezne i carinske povlastice i oslobođanja na način kako je to regulisano posebnim propisima o porezu, carinama i doprinosima.

(2) Socijalno preduzeće ima pravo i na posebne povlastice i oslobođanja od drugih vrsta naknada, taksi ili članarina u skladu s posebnim zakonskim ili podzakonskim propisima.

(3) Socijalno preduzeće ima pravo na podsticaje, subvencije, donacije i transfere na način kako je to regulisano posebnim propisima.

Član 20 **(Nadzor)**

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa vrši Odjeljenje i nadležna inspekcija.

Član 21 **(Novčane kazne)**

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj socijalno preduzeće ako:

- a) ne obavijesti Odjeljenje o svakoj promjeni podataka koji su upisani u Registar (član 10 stav 3),
- b) ne učini akte dostupne javnosti (član 14),
- c) redovno ili vanredno po zahtjevu Odjeljenja ne dostavlja izvještaje (član 15),
- d) ne uskladi poslovanje u roku i na način predviđen ovim zakonom (član 17).

(2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u socijalnom preduzeću, novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM.

DIO TREĆI – PRELAZNE ODREDBE

Član 22 **(Donošenje podzakonskih akata)**

Vlada u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi podzakonski akt iz člana 10 stava 5 ovog zakona.

**Član 23
(Stupanje na snagu)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 01-02-208/22
Brčko, 26. 1. 2022. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Mr. sci. Siniša Milić**